

Anneli Larsson, djurhälsoveterinär Staffanstorp

anneli.larsson@gardochdjurhalsan.se

Anneli är djurhälsoveterinär och utbildad i Danmark med inriktning på produktionsdjur. Hon har även arbetat i fält som distriktsveterinär i nordvästra Skåne.

Smarta lösningar för hantering av djur i fält

Bilder från Yxskaftekälens Angus. Deras hanteringsanläggning är centralt placerad mellan de fållor som används vintertid och under bete.

Under betessäsongen uppstår det ofta tillfällen där man behöver fånga in och behandla eller undersöka något djur. Detta kan vara problematiskt då ett enskilt djur är svårt att skilja från flocken.

Även vid kalvningar på bete kan det ibland finnas ett behov av att ha en bra hanteringsanläggning för att kunna hjälpa kon vid komplikationer. Befintliga hjälpmedel såsom grindar och behandlingsboxar finns att köpa på marknaden, men uppfinningsrikedomen är stor ute bland våra producenter och det finns många bra exempel på hantering eller fixering av djur i fält.

Vanliga grindar och mobil behandlingsbox

Galvaniserade grindar är hållbara och lätta att hantera. Det är dock viktigt att tänka på säkerheten vid användning av dessa ute på bete. Det är bra att ha något fast objekt att förankra dem intill och bygga ihop dem med så att låskedjor inte lossnar och så att vinklar mellan grindar

inte blir för vida så att hållfastheten blir tillräcklig vid ett eventuellt tryck från djuren. Det finns även lättflyttade enklare mobila behandlingsboxar som kan byggas ihop med lösa grindar. Flera olika modeller av behandlingsboxar finns på marknaden och med mycket varierande priser. Det man bör tänka på vid val av behandlingsbox är att den ska vara lätt att flytta, att den ska vara säker för både

djuret och för den som ska hantera djuret samt att den är kraftig nog för den tänkta djurkategorin.

Insamlingsfälla och hanteringsanläggning

På Yxskaftekälens Angus i Jämtland, har en centralt placerad anläggning byggts upp dit djuren tas för dräktighetsundersökning, vägring och eventuella

Behandlingsfront på Vällingetorps Gård

Bild på upplyft bur och kalv som vägs, Friskatorpet, Skåne

behandlingsboxar. Djuren drivs manuellt mot uppsamlingsfällan och därefter kan de sorteras i olika grupper. De djur som inte ska behandlas eller undersökas, kan enkelt släppas ut via en sidogång. I anläggningen kan även kor och kalvar separeras vid avvänjning. Utformningen på anläggningen medför att djuren drivs cirkulärt, vilket är en lugnande faktor för nötkreatur som inte gärna vill gå framåt i raka system. De har även ett system "rotex" vilken är en portabel fälla som man bygger upp där djuren

drivs cirkulärt fram till en läsbar front. Yxskaftekälens saluför hanteringssystem.

Hantering i samband med kalvning och märkning av kalvar

En bra lösning som tagits fram av Friskatorpet i Skåne, är en egenhändigt modifierad, mobil behandlingsbox, ca 3 x 3 m stor. Det finns en grind in och även grindar inne i boxen som kan användas för att fixera djuret med. I boxen finns även en väg som kan användas till att väga kalvar i samband med öron-

märkning. Boxen flyttas relativt enkelt med lastare och sänks ned över det djur man önskar infånga. Djuren i denna besättning är vana vid lastare och blir inte lika stressade som de blir vid manuell infångning.

Mer nyttig information finns att läsa i pdf-filen "Att hantera nötkreatur" som finns på Gård & Djurhälsans hemsida.

Boka in höstens ERFA-träffar* redan nu!

Datum	Tema	Plats
4 oktober	Träff för dig som är dikalvsproducent - Fertilitet och fruktsamhet hos avelstjuren	Södermanland
25 oktober	Träff för dig som köper in mjölkdrickande kalvar - Insättning av mjölkdrickande kalv	Västmanland/Dalarna/Hälsingland Hedemora-trakten
27 oktober	Träff för både dikalvs- och ungnötsproducenter - Klassning, anmärkning och djurskyddsvägledning vid slakt	Skåne/södra Småland
1 november	Träff för både dikalvs- och ungnötsproducenter - Klassning, anmärkning och djurskyddsvägledning vid slakt	Västergötland

* ERFA-träff är kostnadsfritt för kunder anslutna till NÖT TOPP. För övriga kunder tillkommer kursavgift. Detaljerad information om träffarna kommer efter sommaren. Håll utkik på www.gardochdjurhalsan.se